

Boligvanskeligheder endnu maa siges at være til Stede, først og fremmest i København og paa Frederiksberg, men ogsaa i adskillige større Bykommuner, saa har dog Forholdene udviklet sig paa en gunstig Maade i Landkommunerne og i Flertallet af de mindre Købstadkommuner. Ud fra dette Grundlag har man da ment nu at kunne gaa til en Revision af Loven om Boligforholdene, som i højere Grad, end Tilfældet tidligere har været, peger hen imod normale Forhold, en Revision med andre Ord, som i betydelig Grad, i saa høj Grad, som det findes forsvarligt, løsner de snærende Baand, der paa dette Omraade har været til Stede lige siden den første Huslejelovgivning. Ved Cirkulære af 9. September 1921 har Indenrigsministeriet søgt Oplysning om den Maade, hvorpaa Loven havde virket rundt i de Kommuner, som har haft Huslejenavn nedsat, og tillige udtalt Ønsket om at faa Oplysning om, hvorvidt man ønskede Huslejelovgivningen bevaret eller ej. Det fremgaar af disse Besvarelser, som altsaa er indgaaet saavel fra Kommunalbestyrelser som fra Huslejenavn, Overnavn, Amter, Grundejernes og Lejernes Organisationer, at Flertallet af Kommunalbestyrelser, saavel i By som paa Land, ønsker Huslejelovgivningen opretholdt. Flertallet af Nævne anbefaler ligeledes Opretholdelse af Lovgivningen, men det ligger jo i den Maade, hvorpaa disse Navn sammensættes, nemlig paa Grundlag af Organisationernes Indstilling, at der naturligvis stedse findes Flertal og Mindretal, og Mindretallets Anskuelse gaar stik imod Flertallets, idet man fra den ene Side ønsker Lovgivningen bevaret og fra den anden Side ønsker den ophævet.

Det foreliggende Lovforslag betegner, som jeg allerede har sagt, et efter min Mening saa betydeligt Skridt hen imod frie Forholds Indtræden, som jeg har ment det muligt for Øjeblikket at foretage. Det maa saa afhænge af Forholdene til den Tid, da denne Lovs Gyldighed udløber, hvorvidt det vedvarende maa anses for fornødent at opretholde en saadan Lovgivning, eller om man helt kan lade den falde bort, og jeg haaber, det sidste maa blive Tilfældet for de allerfleste Kommuner. Vedkommende, idet jeg dog neppe tør forvente, at Forholdene i København og paa Frederiksberg

og maaske i en enkelt større By i Løbet af det kommende Aar vil udvikle sig saaledes, at fuldstændig Frihed paa dette Omraade kan indtræde.

Jeg skal nu tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger om selve Lovforslagets Indhold. I Lovforslagets § 1 foreslaas det under Litra a, at hvis der i en Ejendom, som er opført forinden 1. April 1921, indrettes Beboelseslejligheder i Rum, som tidligere helt eller delvis har haft anden Anvendelse, skal disse Lejligheder ikke omfattes af Lovforslagets Bestemmelser. Hidtil har det jo været saaledes i Henhold til § 1, næstsidste Stykke, i den gældende Boliglov, at Ejendomme, hvis Opførelse var paabegyndt efter 1. April 1921, var undtaget fra Huslejereguleringen; nu udvides dette altsaa til ogsaa at gælde saadanne Ombygninger af gamle Ejendomme.

I den gældende Lovs § 3, 3die Stykke, var der givet Huslejenavnene Ret til at nedsætte Fremlejen, selv om denne ikke var blevet forhøjet, naar Fremlejetageren begærede det og den hidtil betalte Leje var aabenbart ubillig. Der er paa hele Fremlejeomraadet efter min Opfattelse nu foregaaet saa betydelige Ændringer, at der ganske sikkert ikke fremtidig er nogen Anledning til at opretholde den nævnte Bestemmelse, og den foreslaas derfor under Punkt b i § 1 ophævet.

Hvad selve Tillægene til den i 1914tagne Husleje angaar, vil ærede Medlemmer erindre, at det i den gældende Lovs § 6 A var fastsat, at Nævnet ud fra den Leje, der omkring 1. August 1914 svarede af lignende Lejligheder i det paagældende Kvarter, eventuelt tilsvarende Kvarterer, med et Tillæg for Stigningen i Driftsudgifter, derunder passende Vederlag for Ejerens eget Arbejde, skulde give et Lejetillæg, som mindst skulde udgøre 10 pCt. af denne Normalleje, og at dette Beløb kunde udgøre mindst 30 pCt., for saa vidt den indvendige Vedligeholdelse af den paagældende Lejlighed paahvilede Ejeren, og mindst 20 pCt., hvis den paahvilede Lejeren. Disse Minimalprocenter har ført til Forhøjelser, som gennemsnitlig naturligvis ligger noget over disse Procenter, 30 og 20. De foreslaas nu her ændret til 35 og 25. Dette vil ikke medføre nogen Realitet for det store Flertal af Lejligheder, hvor man allerede her i Kø-